

Datum: 5.6.2019.

Broj: 02-06-768

TI BiH podnio prijavu CIK-u protiv 14 političkih stranaka zbog nedozvoljenih donacija

Banja Luka, 5. juni 2019. – Zbog primanja zabranjenih priloga Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) podnio je prijavu Centralnoj izbornoj komisiji (CIK BiH) protiv 14 političkih partija. Prijavom su obuhvaćeni SBB, SDS, SDP, SDA, A-SDA, Stranka za BiH, DNS, DF, Nezavisni Blok, PDA, Socijalistička partija, Nezavisna bosanskohercegovačka lista, Savez za novu politiku i SRS dr Vojislav Šešelj. Navedene političke stranke primale su donacije od pravnih lica koje su imale zaključene ugovore sa organima izvršne vlasti i na taj način prekršile Zakon o finansiranju političkih partija BiH.

TI BiH je uz prijavu dostavio i spisak ugovora koje su zaključili donatori ovih partija sa organima izvršne vlasti tokom 2018. godine. Iz tih podataka je vidljivo da su **donatori stranaka dobijali brojne tendere u lokalnim zajednicama gdje upravo te stranke vrše vlast**, što izaziva dodatnu sumnju da je novac poreskih obveznika na ovaj način usmjeravan u finansiranje izborne kampanje.

Tako je SBB primao donacije od firme koja je dobila unosne poslove u brojnim lokalnim zajednicama uključujući i milionski posao u Opštini Iliđa gdje ova partija učestvuje u vlasti, dok su finansijeri SDA pobjeđivali na tenderima u opštinama Živinice i Bosanski Petrovac. Opštinski odbor SDS-a u Tesliću primao je donacije od firme koja je dobijala tendere od opštinske uprave koju predvodi upravo ta partija, kao i od javnih ustanova kojima upravlja opština. Socijalističkoj partiji ukinuta je finansijska obaveza od strane firme koja godinama dobija poslove od Vlade RS u kojoj ta stranka učestvuje, dok je na spisku finansirera PDA privatna kompanija koja je dobijala tendere od Vlade Tuzlanskog kantona kao i od opština Banovići, Živinice, Gradačac i Breza. Kod Stranke za BiH primijećeno je i nekoliko donacija iz anonimnih izvora, koje su po zakonu morale biti uplaćene u budžet BiH. Zbog svega navedenog, TI BiH je u prijavi apelovao na CIK BiH da adekvatno sankcioniše navedene političke partije.

Većina stranaka prijavila je male iznose donacija privatnih kompanija do 5.000 KM, ali tačnost ovih podataka nije zagarantovana, jer Zakon o finansiranju političkih partija ostavlja velike mogućnosti političkim subjektima da prikriju stvarne izvore i iznose donacija.

Monitoring finansiranja političkih partija TIBIH pokazao je da iz godine u godinu **politički subjekti prijavljuju sve manje donacija, iako ukupni budžeti stranaka ne trpe značajne izmjene, dok se troškovi izbornih kampanja povećavaju**. Brojne vladajuće političke partije, poput SNSD-a i Ujedinjene srpske, u svojim izvještajima nisu prikazale ni jednu marku donacija pravnih lica. S druge strane, SNSD je prijavio više od pola miliona KM prihoda od članarina za 2018. godinu, ne navodeći čak niti broj članova.

Zbog nelegalnog finansiranja stranaka TI BiH je i ranije podnosio prijave CIK-u, a Služba za reviziju CIK ustanovila je da su prijavljene stranke primile zabranjene priloge, nakon čega je dio njih vratilo nedozvoljene donacije.